

مقدمه

در دهه های اخیر، روش های تامین مالی متنوعی برای شرکت ها و کسب و کارها به وجود آمده است که از جمله آن ها می توان به "تامین مالی جمعی" یا همان "کراود فاندینگ" اشاره کرد. این روش تامین مالی، به عنوان یک ابزار مهم و مؤثر، برای افرادی که در حال راه اندازی یک کسب و کار، استارت آپ یا پروژه هستند، تبدیل به یک گزینه جذاب شده است.

تامین مالی جمعی چیست؟

تامین مالی جمعی (Crowdfunding)، روشی است که در آن، شرکت ها و کسب و کارها برای تأمین مالی پروژه ها و اهداف خود، به جمع آوری سرمایه از طریق مشارکت افراد و سرمایه گذاران مختلف می پردازند. این افراد معمولاً از طریق سکو های تامین مالی جمعی، در طرح ها و پروژه ها سرمایه گذاری می کنند و در ازای آن سود به آن ها تعلق می گیرد.

تاریخچه پیدایش کراود فاندینگ

تأمین مالی جمعی به عنوان یک شکل سازمان یافته از مشارکت افراد در جمع آوری سرمایه برای دستیابی به یک هدف خاص، به وجود آمد. این روش از زمان بحران مالی سال ۲۰۰۸ شکل گرفت، زمانی که بانک ها و مؤسسات مالی تمایلی به اعطای وام نداشتند و شرکت ها و کارآفرینان برای دستیابی به منابع مالی، به دنبال راهکار های جایگزین بودند.

رویکرد تأمین مالی جمعی در اوایل به شکل ساده تر و غیرسازمان یافته ظاهر شد. به عنوان مثال، گروه هایی از افراد که به یک هدف مشترک متصل بودند، برای جمع آوری سرمایه مشارکت می کردند. این مشارکت معمولاً محدود به اقوام و دوستان نبود و گاهی حتی شامل افراد ناشناس هم می شد. اما با پیشرفت تکنولوژی و ظهور اینترنت، روش های سازمان یافته تری برای تأمین مالی جمعی به وجود آمد.

پلتفرم های تأمین مالی جمعی آنلاین، این امکان را فراهم آوردند که افراد با یکدیگر ارتباط برقرار کرده و برای حمایت مالی از پروژه ها و ایده های مختلف به یکدیگر متصل شوند. این پلتفرم ها اجازه می دهند تا افراد مشارکت کننده، مبالغ مالی مختلف را برای پروژه هایی که به آنها علاقه مند هستند، سرمایه گذاری کنند. این سرمایه گذاری می تواند به صورت حقیقی (مثلاً از طریق انتقال پول) یا حقوقی (مثلاً از طریق خرید اوراق بهادار) باشد.

همچنین، با گسترش استفاده از شبکه های اجتماعی، افراد به راحتی می توانند ایده ها و پروژه های خود را به اشتراک بگذارند و حمایت مالی از آنها را جذب کنند. این امکان به شرکت ها و کارآفرینان این امکان را می دهد که به سرمایه گذاران بیشتری دسترسی پیدا کنند و از این طریق تأمین مالی بیشتری را برای اجرای پروژه ها و ایده های خود فراهم کنند.

مزایای تأمین مالی جمعی

استفاده از تأمین مالی جمعی، برای شرکت ها و کارآفرینان، مزایای فراوانی دارد. این مزایا عبارتند از:

- ۱- **تسریع در فرایند تأمین مالی:** این روش، فرآیند تأمین مالی را سریع تر و ساده تر نموده و به شرکت ها کمک می کند تا به سرمایه مورد نیاز خود برسند.
- ۲- **دسترسی پذیری:** با ایجاد ارتباط مستقیم بین شرکت ها و سرمایه گذاران، دسترسی به منابع مالی برای کارآفرینان آسان تر می شود.
- ۳- **اثرگذاری اجتماعی:** این روش، فرصتی برای افراد علاقه مند به حمایت از پروژه ها و ایده های نوین ایجاد می کند و به آنها امکان می دهد در موفقیت آنها سهیم شوند.
- ۴- **تسهیل ایجاد کسب و کارهای جدید:** این روش، به افراد جوان و کارآفرینان، فرصتی را برای راه اندازی کسب و کارهای جدید و نوآورانه می دهد.
- ۵- **افزایش شهرت و اعتبار:** شرکت در پروژه های موفق کراود فاندینگ، به کارآفرینان کمک می کند تا شهرت و اعتبار بیشتری در صنعت خود کسب کنند.
- ۶- **بازدهی مناسب برای سرمایه گذاران:** این روش، برای سرمایه گذاران نه تنها فرصتی برای سرمایه گذاری در پروژه های مختلف، بلکه بازدهی قابل توجهی نیز فراهم می کند.

معایب و ریسک‌های تامین مالی جمعی

هرچند که تامین مالی جمعی دارای مزایا و فوایدی است، اما این روش نیز همراه با برخی معایب و ریسک ها می باشد. این معایب عبارتند از:

- ۱- **انتخاب طرح مناسب:** انتخاب پروژه یا کسب و کار مناسب برای سرمایه‌گذاری، از جمله مسائل حیاتی در این روش است.
- ۲- **نقدشوندگی:** عدم قابلیت نقل و انتقال گواهی شراکت در بازار ثانویه، ممکن است برای سرمایه‌گذارانی که نیاز به نقدینگی سرمایه خود دارند، مشکل ساز شود.
- ۳- **ریسک اعتباری:** یکی از مواردی است که سرمایه‌گذاران باید به آن توجه کنند زیرا تامین مالی جمعی نیز با این موضوع مرتبط است. اعتبار و توان پرداخت بدهی‌ها توسط شرکت‌های متقاضی می‌تواند از جمله عواملی باشد که بر ریسک اعتباری تأثیر بگذارد. به عبارتی دیگر، توان بازپرداخت تعهدات سررسید شده شرکت های متقاضی تامین مالی جمعی بسیار حائز اهمیت است.

ساز و کار تأمین مالی جمعی

ساز و کار تأمین مالی جمعی یک فرآیند مهم است که در آن شرکت ها و سرمایه گذاران به هم متصل می شوند تا نیاز های مالی متقاضیان برای اجرای طرح ها و پروژه های خود را برطرف کنند. این ساز و کار معمولاً از طریق پلتفرم های تأمین مالی جمعی، که معمولاً تحت نظر و مجوز شرکت فرابورس است، انجام می شود. در اینجا یک مرور کلی از ساز و کار تأمین مالی جمعی ارائه شده است:

تعریف نیاز مالی:

در این مرحله، شرکت یا کسب و کاری که قصد دارد پروژه خود را اجرا کند، نیاز های مالی خود را مشخص می کند. این نیازها می تواند برای تأسیس یک کسب و کار جدید، توسعه محصول یا خدمات جدید، گسترش کسب و کار و یا سایر اقدامات مالی باشد.

انتخاب پلتفرم تأمین مالی جمعی:

پس از شناخت نیازهای مالی، شرکت یا کسب و کار متقاضی باید پلتفرم تأمین مالی جمعی مناسب را انتخاب کند. این پلتفرم ها معمولاً از طریق ارائه اطلاعات و مشخصات طرح، جلب سرمایه گذاران و تسهیل فرآیند تأمین مالی ارائه می دهند.

تعیین شرایط و قوانین:

پس از انتخاب پلتفرم، شرکت یا کسب و کار متقاضی باید شرایط و قوانین مربوط به طرح تأمین مالی جمعی را تعیین کند. این شرایط می تواند شامل مواردی مانند مبلغ سرمایه گذاری حداقل و حداکثر، درصد سود، مدت زمان طرح و سایر موارد مرتبط باشد.

جذب سرمایه گذاران:

پس از تعیین شرایط، طرح به منظور جذب سرمایه گذاران ارائه می شود. در این مرحله، سرمایه گذاران علاقمند به شرکت در طرح تأمین مالی جمعی، به پلتفرم مراجعه کرده و مبلغ مورد نیاز را سرمایه گذاری می کنند. همچنین در این مرحله، سرمایه گذاران می توانند گزارشی از سابقه عملکرد شرکت در صنعت مربوطه، زمانبندی پرداخت سود، طرح توجیهی تأمین مالی،

تأمین مالی جمعی چیست؟

قرارداد منعقد بین متقاضی و عامل را مطالعه نماید و پس از آن در خصوص مشارکت یا عدم مشارکت در پروژه مربوطه تصمیم گیری نماید.

پذیرش و اجرای طرح:

پس از جمع آوری مبلغ مورد نیاز، طرح تأمین مالی جمعی پذیرفته شده و به مرحله اجرا می رسد. در این مرحله، شرکت یا کسب و کار متقاضی مسئولیت اجرای پروژه و پرداخت سود به سرمایه گذاران را برعهده می گیرد.

پرداخت سود و بازپرداخت سرمایه:

در طول مدت تعیین شده برای طرح، سودهای تعیین شده به سرمایه گذاران پرداخت می شود و پس از پایان طرح، اصل سرمایه به سرمایه گذاران بازگردانده می شود.

گزارش دهی و ارزیابی:

پس از پایان طرح یا در دوره ها و فواصل زمانی که از قبل تعیین شده، شرکت یا کسب و کار متقاضی مسئولیت گزارش دهی و ارزیابی عملکرد طرح را برعهده می گیرد. این گزارش ها معمولاً به سرمایه گذاران ارائه می شود تا از نحوه استفاده از وجوه قرار گرفته در اختیار شرکت آگاه شوند.

ارزیابی اعتبار تأمین مالی جمعی

در پروسه تأمین مالی جمعی، اطمینان از اعتبار و قابلیت طرح ها برای سرمایه گذاران بسیار اهمیت دارد. آگاهی از ریسک سرمایه گذاری در هر طرح، توان مالی متقاضی در پرداخت سود ها و اصل سرمایه از موارد مهمی است که باید در هنگام سرمایه گذاری در طرح های تأمین مالی جمعی در نظر گرفته شود. برخی از عواملی که می توانند اطمینان سرمایه گذاران را افزایش دهد عبارتند از:

۱. وجود پلتفرم های معتبر: وجود پلتفرم هایی که تحت نظر نهاد های نظارتی قرار دارند و مجوز های لازم را از مراجع مربوطه دریافت کرده اند، از جمله عواملی است که اطمینان سرمایه گذاران را افزایش می دهد. سرمایه گذاران می توانند با اعتماد به پلتفرم های معتبر، به طرح های جمعی شرکت کنند و از این طریق از سطح اطمینان بالاتری برخوردار باشند.

در ایران، تمامی پلتفرم های (سکو) تأمین مالی جمعی باید از شرکت فرابورس ایران مجوز مربوطه را داشته باشند.

۲. شفافیت و اطلاع رسانی: پلتفرم های تأمین مالی جمعی باید اطلاعات مربوط به طرح هایی که در آنها ارائه می شود را به صورت شفاف و کامل منتشر کنند. این اطلاعات باید شامل جزئیات مالی، اطلاعات شرکت کنندگان، هدف های طرح و سایر جوانب مربوطه باشد. این شفافیت و اطلاع رسانی منجر به افزایش اعتماد سرمایه گذاران به طرح می شود.

۳. معیارهای ارزیابی: استفاده از معیارهایی جهت ارزیابی و انتخاب طرح های موفق در پلتفرم های تأمین مالی جمعی نیز اهمیت زیادی دارد. این معیارها می توانند شامل سوابق پیشین، برنامه کسب و کار، پتانسیل بازار، وضعیت مالی و سایر عوامل مرتبط با طرح باشند. انتخاب طرح هایی که مطابق با معیارهای مشخصی هستند، اطمینان سرمایه گذاران را افزایش می دهد.

متقاضیان تأمین مالی جمعی باید افراد حقوقی باشند و طرح توجیهی مربوطه را نیز برای سرمایه گذاران افشاء نمایند.

۴- وجود ضامن: متقاضیان تأمین مالی جمعی در ایران باید وثایق کافی و لازم را جهت تعهد پرداخت اصل سرمایه سرمایه گذاران نزد عامل تودیع نمایند تا در صورت مشکل در پرداخت اصل سرمایه، عامل اقدام به اجرا گذاشتن آن نماید. این ضمانت ها می توانند شامل چک، سفته، ضمانت نامه بانکی، ضمانت املاک و مستغلات و یا ضمانت نامه از صندوق نوآوری و شکوفایی ریاست جمهوری باشند.

نحوه سرمایه‌گذاری در طرح‌های تأمین مالی جمعی

سرمایه‌گذاری در طرح‌های تأمین مالی جمعی می‌تواند به عنوان یک فرصت سرمایه‌گذاری مطرح باشد که به سرمایه‌گذاران امکان می‌دهد در طرح‌های مختلفی که به صورت جمعی جذب سرمایه می‌شوند، مشارکت نمایند. در اینجا مراحل لازم برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های تأمین مالی جمعی شرح داده شده است:

۱. ایجاد حساب کاربری در پلتفرم تأمین مالی جمعی: ابتدا باید حساب کاربری خود را در پلتفرم (سکو) معتبری که طرح مورد نظر در آن قرار دارد، ایجاد کنید.
 ۲. شناسایی طرح و انتخاب آن: پس از ایجاد حساب کاربری، می‌توانید طرح‌های مختلف موجود در پلتفرم را بررسی کرده و طرح مورد نظر خود را انتخاب کنید.
 ۳. تایید بیانیه ریسک و قوانین و مقررات: پیش از شروع سرمایه‌گذاری، باید بیانیه ریسک و همچنین قوانین و مقررات مربوط به طرح را مطالعه کرده و تایید کنید.
 ۴. مشارکت در طرح به میزانی که تمایل دارید: پس از تایید بیانیه ریسک و قوانین، می‌توانید به میزان دلخواه خود در طرح مشارکت کنید. لازم به ذکر است که هر سرمایه‌گذار حقیقی نمی‌تواند بیش از ۵ درصد کل منابع طرح را تأمین کند.
 ۵. دریافت گواهی شراکت در تأمین مالی جمعی: پس از مشارکت در طرح، به عنوان سرمایه‌گذار، شما حق دارید گواهی شراکت در تأمین مالی جمعی را دریافت کنید که نشان دهنده مشارکت شما در طرح است.
- لازم به ذکر است، سرمایه‌گذاری در طرح‌های تأمین مالی جمعی نیازمند داشتن **کد بورسی** است.**

دریافت کد بورسی

سوالات متداول

چطور می‌توانیم با پول کم، سالانه تا ۴۰ درصد سود دریافت کنیم؟

برخی از طرح‌های سرمایه‌گذاری در کرافاندینگ این میزان بازدهی سالانه را ممکن کرده‌اند و حتی با ضمانت نامه بانکی، اصل و گاهی سود تخمینی سرمایه‌گذاری را هم تعهد پرداخت داده‌اند.

کارمزد و مالیات سرمایه‌گذاری در طرح‌های تأمین مالی جمعی چگونه محاسبه می‌شود؟

به طور کلی سکوهای تأمین مالی جمعی هیچ کارمزدی از سرمایه‌گذاران دریافت نمی‌کنند و بر اساس قانون، سرمایه‌گذاران در روش کرافاندینگ از پرداخت مالیات معاف هستند.

ریسک سرمایه‌گذاری در تأمین مالی جمعی چقدر است؟

ریسک سرمایه‌گذاری در تأمین مالی جمعی بستگی به ماهیت و شرایط هر طرح دارد. اما به طور کلی، این ریسک ممکن است بالاتر از سرمایه‌گذاری در اوراق با درآمد ثابت باشد.

چگونه می توانم ریسک خود را در سرمایه گذاری تأمین مالی جمعی کاهش دهم؟

با سرمایه گذاری در چندین طرح مختلف، سرمایه گذاری در طرح هایی که دارای وثایق مالی و معتبر هستند، برند شناخته شده متقاضی و... می توانند از راه های کاهش ریسک باشند.

سخن آخر

با توجه به مزایا و معایب مطرح شده، تأمین مالی جمعی به عنوان یک روش نوین و مؤثر در تأمین مالی پروژه ها و کسب و کارها، به شکل گسترده ای مورد استفاده قرار گرفته و به عنوان یک ابزار کارآمد در رشد و توسعه اقتصاد جهانی محسوب می شود. این روش، با فراهم کردن فرصت های جدید برای سرمایه گذاران و کارآفرینان، به بهبود فرایند تأمین مالی و ایجاد ارتباطات مؤثر بین آن ها کمک می کند و در نهایت، به ایجاد رشد و پیشرفت در صنایع و بازارهای مختلف سرمایه گذاری می کند.